

AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLAR İTTİFAQINDA KEÇİRİLƏN TƏDBİRLƏRİN SİYAHISI (noyabr 2017-aprel 2018)

Noyabrın 28-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının təşkilatçılığı ilə gənc bəstəkarların əsərlərindən ibarət plenum keçirilib.

İttifaqın sədri, Xalq Artisti, professor Fıraqiz Əlizadə çıxış edərək vurğulayıb ki, rəhbərlik etdiyi qurum gənc bəstəkarlara xüsusi diqqət ayırır və onların fəaliyyətini əlaqələndirir.

Gənc bəstəkarların uğurlarının sevincirici hal olduğunu qeyd edən F.Əlizadə iştirakçıları plenumun proqramı ilə tanış edib.

Bildirib ki, üç gün ərzində plenum çərçivəsində gənc azərbaycanlı bəstəkarların əsərlərindən ibarət konsertlər keçiriləcək. "Plenumun ilk günü səkkiz gənc bəstəkarın əsərləri ifa olunacaq. Bu əsərlərin əksəriyyəti ifa olunmayıb. Ümumilikdə, plenum çərçivəsində 15 gənc bəstəkarın əsərləri səslənəcək. Bu, bəstəkarların özlərinin seçdiyi əsərlərdir. Ümid edirik ki, gələcəkdə onlar Azərbaycan musiqisini müxtəlif ölkələrdə uğurla təbliğ edəcəklər", - deyərək İttifaqın sədri bildirib.

Sonra İttifaqa yeni üzv seçilmiş gənc bəstəkarlara biletlər təqdim olunub.

Konsertdə gənc bəstəkarlar Sevinc Kazımova, Ayaz Qəmbərli, Gülmira Qəhrəmanova, Azər Hacıoğlu, Əli Geranmehr, Tahir İbşov, Həmid Sultanov və Vəfa Bağırzadənin əsərləri səsləndirilib.

***

Noyabrın 29-da Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında "Gənc bəstəkarların əsərlərindən ibarət plenum" çərçivəsində növbəti konsert təşkil olunub.

Konsertdə gənc bəstəkarlar Tural Məmmədlinin kamança və piano üçün "Tənha yolçu", Nigar Əliyevanın "Simli kvartet" (I hissə), İlahə İsrailovanın simli kvartet üçün "Casus" kompozisiyası, Kamran Nəsirovun simli kvartet üçün "Üzeyirə", Fərid Fətullayevin "Bu gecə" romansı, Səid Qəninin "Projections", Aria Torkanbourinin "Tempest Order", Sevinc Əliyevanın tar və kamera orkestri üçün "Konsert pyesi" əsərləri səsləndirilib. Konsert proqramı maraqla qarşılanıb.

***

Noyabrın 30-da Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında "Gənc bəstəkarların əsərlərindən ibarət plenum" çərçivəsində "dəyirmi masa" keçirilib. İttifaqın sədri, Xalq Artisti, professor Fıraqiz Əlizadə plenumun yekunları, onun çərçivəsində təşkil olunan tədbirlər haqqında məlumat verib. Xatırladıb ki, plenumlar hər il keçirilir və müvafiq dövr ərzində reallaşdırılan işlər barədə hesabat verməyə imkan yaradır. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı gənc bəstəkarların fəaliyyətinə xüsusi diqqət ayırır və onları əlaqələndirir. Belə tədbirlər isə gənc bəstəkarlara öz yeni əsərlərini üzə çıxarmaq üçün geniş imkanlar yaradır. F.Əlizadə deyib: "Üç gün ərzində gənc azərbaycanlı bəstəkarların əsərlərinin səsləndiyi plenum çərçivəsində iki konsert təşkil olunub. Konsertlərdə kamera-instrumental, orkestr əsərləri ifa olunub. Plenumda 16 gənc bəstəkarın əsərləri səsləndirilib. Plenum yeni istedadları - müəllifləri və ifaçıları aşkar etməyə kömək edib". Konsertləri diqqətlə izlədiyini deyən F.Əlizadə gənc bəstəkarların öz düşüncələrini musiqinin dili ilə ifası, onların əsərlərinin üslubu və janrı ilə bağlı tövsiyələrini bildirib. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibləri - Əməkdar İncəsənət Xadimi Cəlal Abbasov, bəstəkar Aliyə Məmmədova çıxış edərək plenumda səslənən əsərlər barədə fikirlərini bölüşüblər. Bildirilib ki, gənc bəstəkarlar həm ölkədə, həm də xaricdə müxtəlif layihələrdə fəal iştirak ediblər. Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbi hər zaman dahi Üzeyir Hacıbəylinin tövsiyələrini rəhbər tutub. Müasir bəstəkarlar ənənəyə sadıq qalaraq forma və məzmun baxımından yeni, maraqlı əsərlər yaratmalıdırlar. Bunun üçün onlar daha səylə çalışmalıdırlar.

***

Dekabrın 5-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında görkəmli bəstəkar, Əməkdar İncəsənət Xadimi, ittifaqın katibi Sərdar Fərəcovun 60 illik yubileyinə həsr olunan kamera konserti keçirilib.

Tədbirə açıq elan edən Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq Artisti, professor Fərəngiz Əlizadə bəstəkar Sərdar Fərəcovun zəngin yaradıcılığından danışıb. S.Fərəcovun səhnə üçün yazılan musiqilərdən kiçik miniatürlərə qədər müxtəlif janrlarda əsərlər yazdığını bildiren F.Əlizadə onun həmçinin kamera-instrumental, vokal, vokal-simfonik və xor üçün yazılmış əsərlərin, simfonik, opera əsərlərinin, musiqili komediyaların, eləcə də musiqili teatr səhnələri üçün və kino musiqilərinə həsr olunmuş əsərlərin müəllifi olduğunu qeyd edib. Hazırda Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyinin direktoru vəzifəsində çalışan S.Fərəcovun yaradıcılığında ən önəmli və vacib yerlərdən birini də bəstəkarımızın bəzi əsərlərinin işləmələri və yenidən bərpası tutur.

"Sərdar Fərəcovun əsərləri musiqinin parlaqlığı, romantikliyi, qeyri-adi melodik dili ilə seçilir. Əsərləri Avropa, Amerika və keçmiş SSRİ ölkələrində müxtəlif ansambllar və ifaçılar tərəfindən səsləndirilib", deyər F.Əlizadə çıxışında bildirib.

Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

***

Dekabrın 9-da M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filamoniyasında tanınmış bəstəkar, Əməkdar İncəsənət Xadimi Sərdar Fərəcovun 60 illik yubileyinə həsr olunan tədbir keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar İncəsənət xadimi Zəmfira Qafarova çıxış edərək tanınmış bəstəkarın milli musiqimizin inkişafındakı xidmətlərindən, bənzərsiz yaradıcılığından danışıb. Bildirib ki, bəstəkar şəpekar sənətkar kimi musiqinin müxtəlif janrlarında bir-birindən gözəl əsərlər yaradıb. O, kamera-instrumental, vokal, vokal-simfonik və xor üçün yazılmış əsərlərin, simfonik, opera əsərlərinin, musiqili komediyaların, eləcə də musiqili teatr səhnələri üçün və kino musiqilərinə həsr olunmuş əsərlərin müəllifidir. Qeyd edilib ki, bəstəkarın əsərlərinin parlaqlığı, romantikliyi, qeyri-adi melodik dili ilə seçilir. Əsərləri Avropa, Amerika və keçmiş SSRİ ölkələrində müxtəlif ansambllar və ifaçılar tərəfindən səsləndirilib. TÜRKSOY-un baş katibi Düsen Kaseinov yubileyi təbrik edərək ona yaradıcılığında uğurlar arzulayıb. Sonra tədbir Xalq Artisti, dirijor Fəxrəddin Kərimovun rəhbərliyi ilə Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət simfonik orkestrinin çıxışı ilə davam edib. Konsertdə "Koroğlu" simfonik freskasi, "Şah Xətai" simfoniya-dastan, "Sonsuzluq karvanı" oratoriyasından hissələr, "Cavad xan" baletindən süita və başqa əsərlər səsləndirilib.

***

Dekabrın 20-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar İncəsənət Xadimi, professor Cəlal Abbasovun 60 illiyinə həsr edilmiş elmi konfrans keçirilib.

Bəstəkarlar İttifaqında reallaşan konfransda tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri iştirak ediblər. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq Artisti Fərəngiz Əlizadə çıxış edərək Cəlal Abbasovun yaradıcılığından söz açıb, onun musiqi mədəniyyətimizin inkişafındakı xidmətlərini vurğulayıb.

Qeyd edilib ki, C.Abbasov Azərbaycanın görkəmli bəstəkari və musiqi xadimi Əşrəf Abbasovun ailəsində dünyaya göz açıb. 1975-ci ildə Bülbül adına orta ixtisas musiqi məktəbini bitirən bəstəkar 1980-ci ildə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında (indiki Bakı Musiqi Akademiyası) dahi bəstəkar Qara Qarayevin sinfində təhsil alıb.

Vurğulanıb ki, C.Abbasov müxtəlif janrlarda bəstələnmiş və geniş kütlə arasında populyarlıq qazanmış bir çox musiqi əsərlərinin müəllifi kimi tanınır. Onun əsərləri ABŞ, Almaniya, Avstriya, Fransa, Rusiya, İtaliya, Koreya Respublikası, Ukrayna, Türkiyə və digər ölkələrin aparıcı konsert salonlarında ifa edilərək böyük rəğbət qazanıb. 2012-ci ildən Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvü olan C.Abbasov hazırda Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası və Azərbaycan Milli Konservatoriyasında müəllim kimi fəaliyyət göstərir.

Bəstəkarın yaradıcılıq axtarışlarından və insani keyfiyyətlərindən söz açan F.Əlizadə ona gələcək həyatında uğurlar arzulayıb.

Sonra Əməkdar İncəsənət Xadimi, professor İmruz Əfəndiyeva "Cəlal Abbasovun yaradıcılığına bir nəzər" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Konfransda "Cəlal Abbasovun vətənpərvərlik mövqeyi", "Cəlal Abbasovun IV simfoniyasının musiqi dramaturgiyasının yeniliyi", "Cəlal Abbasovun xor yaradıcılığında milli musiqi xüsusiyyətlərinin təzahürü", "Cəlal Abbasovun xor üçün xalq mahnı işləmələrinin bəzi üslub xüsusiyyətləri" mövzularında məruzələr dinlənib.

Tədbir C.Abbasov və bir sıra gənc bəstəkarların əsərlərindən ibarət konsert proqramı ilə başa çatıb.

***

Dekabrın 26-da Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında "Zaman və uşaq musiqisinin müasirliyi" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib.

Konfransda İttifaqın sədri, Xalq Artisti, professor Fıraq Əlizadə uşaq musiqisinin aktual problemlərinə toxunaraq, bu istiqamətdə atılan addımların uşaqlarda musiqi zövqünün formalaşmasına müsbət təsir edəcəyini diqqətə çatdırıb.

Görülən işlərin uşaqların estetik tərbiyəsinə, yaradıcılıq baxımından professional musiqiçi kimi yetişmələrinə yardımçı olacağını qeyd edən Xalq Artisti uşaq musiqi əsərlərinin yaranmasına, təbliğinə xüsusi diqqət ayırmağın vacibliyindən söz açıb.

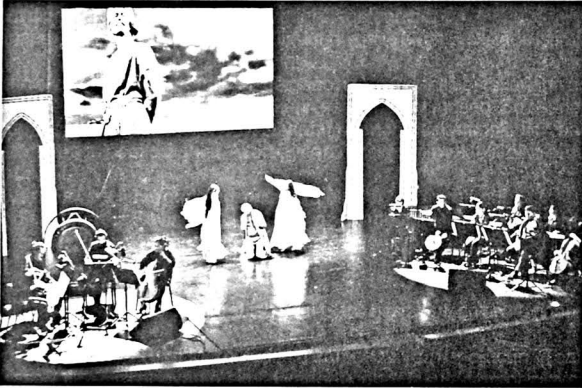
Əməkdar İncəsənət Xadimi, professor İmruz Əfəndiyeva "Uşaq musiqisinin aktual problemləri" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Məruzəçi görkəmli bəstəkarlarımızın yaradıcılığında kifayət qədər populyarlıq qazanmış uşaq musiqi əsərlərinin olduğunu vurğulayaraq bunun hazırda bir sıra bəstəkarlarımız tərəfindən davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb.

Daha sonra konfransda "Bəstəkar Mehriban Əhmədovanın yaradıcılığında uşaq mövzusu", "Musiqi təhsilinin problemləri" mövzularında məruzələr dinlənilib.

Konfrans uşaq xorunun təşkil etdiyi konsert proqramı ilə davam edib.

***

Yanvarın 17-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş anım-tədbiri keçirilib. Tədbirdə ötən il aprelin 7-də Hollandiyanın "Amsterdam Royal Concertgebouw" konsert sarayında ölkənin kral simfonik orkestrinin, xorunun və solistlərinin müşayiəti ilə görkəmli bəstəkar Fıraq Əlizadənin təqdim olunan "Nasimi Passion" əsərinin lent yazısı nümayiş olunub.

Azərbaycanın tanınmış ziyalları, mədəniyyət və elm xadimləri, xarici səfirliklərin nümayəndələrinin, o cümlədən millət vəkillərinin də iştirak etdiyi tədbiri açan Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, xalq artisti, professor Fıraq Əlizadə xalqımızın yaşadığı faciələrdən danışib və 20 Yanvar faciəsinin Azərbaycanın qəhrəmanlıq salnaməsində önəmli yer tutduğunu qeyd edib. Daha sonra F. Əlizadə "Nasimi Passion" əsərinə toxunaraq seçdiyi mövzudan, Azərbaycanın böyük mütəfəkkiri İmadəddin Nəsimi barədə danışib. Daha mütəfəkkirin Yaxın Şərq ədəbiyyatına gətirdiyi mütərəqqi ideyalar və fəlsəfi düşüncə tərzindən söz açıb. Bildirilib ki, əsərdə ümumi kontekstdə həm müasirlik, həm də Şərqin fərqli bir təfəkkür tərzini olan Orta Əsr sufi fəlsəfəsi yanaşı işlənilib. Əsərdə

Şərq təfəkkürünün və onun fəlsəfi ideyalının özəyini təşkil edən tendensiyaların müasir üsullarla sintezi təqdim olunub. Əsər qeyri-ənənəvi tərkibə malik ansambl üçün nəzərdə tutulsa da, onun ifasında əsasən sufi məclislərində istifadə olunan musiqi alətlərinə müraciət olunub.

Sonra çıxış edən xalq rəssamı Fərhad Xəlilov, Ağəli İbrahimov, akademiklər İsa Həbibbəyli, Yaqub Mahmudov, Türkiyə Respublikasının mədəniyyət müşaviri İrfan Ciftçi Azərbaycan xalqının başına gətirilən iztirablara, müsibətlərə dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında musiqinin rolunu vurğulayıblar və əsərin sənətkarlıq məziyyətlərini yüksək qiymətləndiriblər.

Qeyd edək ki, Avropanın nüfuzlu mədəniyyət təşkilatlarından olan, "Amsterdam Royal Concertgebouw" tərəfindən son illər ərzində müxtəlif dinlərə məxsus (pravoslav, katolik, iudaizm, buddizm) «Passions» - "İlahilər" layihəsi həyata keçirilib. Artıq dünyanın ayrı-ayrı dini mənsubiyyətlə görkəmli bəstəkarlarına əsərlər sifariş olunub və səsləndirilib.

Dahi bəstəkarımız F. Əlizadənin bu silsilədən olan "Nasimi Passion" əsərinin ötən il aprelin 7-də və 9-da Hollandiyanın "Amsterdam Royal Concertgebouw" konsert sarayında ölkənin dünya şöhrətli ingiliz dirijor Martins Brabbinsin idarəsi ilə Hollandiyanın Kral kral simfonik orkestrinin, xorunun və solistlərinin müşayiəti ilə premyerası olub.

Bu iri həcmli musiqi əsərlərinin ifası bütün Avropa ölkələrində, kütləvi informasiya vasitələrində böyük rezonans doğurub.

Konsert zamanı əsərin sözləri tərcümə edilərək ekranda göstərilib. Bu da dinləyicilərə həm musiqini dinləməyə, həm də əsərin sözlərini başa düşməyə, onu dərinləndirən anlamağa imkan verib.

Əsərdə Şərq təfəkkürünün və onun fəlsəfi ideyalının özəyini təşkil edən tendensiyaların müasir üsullarla sintezi təqdim olunub.

Əsər qeyri-ənənəvi tərkibə malik ansambl üçün nəzərdə tutulsa da, onun ifasında əsasən sufi məclislərində istifadə olunan musiqi alətlərinə müraciət olunub. Əsas prinsipi hər ölkəyə xas tembr səslənməsinin saxlanılmasından ibarət olan layihədə bir tərəfdən ney, tütək, kanon, qoşanağara və milli "səs", digər tərəfdən isə violonçel, skripka və alt kimi klassik alətlər öz tembr rəngarəngliyi ilə dinləyicini valeh edib.

Almaniya Dövlət Teatrının solisti Əvəz Abdulla özünə xas fərqli ifası ilə tamaşaçıların ruhunu oxşayıb. Ə. Abdullanın ifası məhz sufi zikrlərindəki əsas ab-havanı və dinləyicidə vizual təəssürat yaratmağa imkan verib.

Bəstəkar əsər vasitəsilə Avropa dinləyicisini tanış olmayan və hər zaman maraqlı mərkəzində olan sifiri bir mühitə qərxdə. Dinləyicinin təsəvvüründə canlı obraz yaradıb.

Bəstəkarın Şərq və Qərbin konseptivasiyası əsasında sintezi maraqlı doğurub. Milli xalq musiqi alətləri ilə yanaşı, violonçel, eyni zamanda, səsin qarşılıqlı müstəqil istifadəsi bilavasitə bəstəkarın aparıcı ideya kimi götürdüyü obraza xidmət edir. Əsərdə mistik ruhani fəlsəfə ilə müasir bəstəkar texnikası və modern düşüncə dərin vəhdət təşkil edib. Əsər tamaşaçıların alqışları ilə qarşılanıb.

***

Fevralın 8-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında dünya şöhrətli bəstəkar Qara Qarayevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş elmi konfrans keçirilib. Tədbirdə respublikanın bir sıra tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri iştirak ediblər.

Konfransda Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq Artisti, professor Fıraq Əlizadə görkəmli bəstəkar Qara Qarayevin Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə töhfələrindən danışib.

Qeyd edib ki, yaradıcılığı zəngin milli köklərə əsaslanan bəstəkar Azərbaycan musiqisinin yeni mərhələdə inkişafını təmin edən şəxsiyyətlərdəndir. "Qara Qarayev haqqında nə qədər danışsaq da azdır. Böyük bəstəkar zəngin və çoxşaxəli yaradıcılığa malikdir. Onun bəstəkarlıq məktəbi, məqalələri, ictimai fəaliyyəti - bütün bunlar kitabların, araşdırmaların mövzusu ola bilər. Dahi insanlar gördüyü işlər qısamüddətli olmur. O, əsrlər üçün yaradır. Bu baxımdan bəstəkarın həyat və fəaliyyəti bizim üçün ömürdür. Onun yüksək insani keyfiyyətləri, yaradıcılıq istedadı musiqimizin gələcəyinə işıq tutub. Bütün həyatı boyu Azərbaycan musiqisinin inkişafına çalışıb. O, muğamlarımızı, aşıq sənətini də dərinləndirib, bu haqda məqalələr yazıb. Biz Qara Qarayevin tələbələri olaraq onun qoyduğu şəərəli missiyasını davam etdirməyə çalışırıq", - deyərək F. Əlizadə bildirib.

Daha sonra konfransda Qara Qarayevin Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində xidmətlərindən bəhs edən elmi məruzələrin dinlənilməsi ilə davam edib.

***

Fevralın 15-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında tanınmış bəstəkar, Xalq Artisti Elza İbrahimovanın anadan olmasının 80 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar İncəsənət Xadimi, professor Zəmfira Qafarova bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat verib.

Bəstəkarın anadan olmasının 80 illiyinin ölkə başçısının müvafiq Sərəncamı ilə silsilə tədbirlərlə qeyd edildiyi bildirilib.

Zəmfira Qafarova deyib ki, Elza İbrahimova ömrünün 50 ildən çoxunu bəstəkarlıq sənətinə həsr edib. O, bənzərsiz yaradıcılığı ilə ən yüksək zirvələri fəth edərək musiqişəvərlərin ürəyində özünə əbədi heykəl ucaldıb. Elza İbrahimovanın mahından tutmuş operayadək musiqinin müxtəlif janrlarında bəstələdiyi əsərlər arasında lirik mahnılar, simfonik poema, oratoriya, vokal-instrumental kamera əsərləri, bir sıra tamaşalara yazdığı musiqiləri xüsusi yer tutur. Onun yazdığı bütün əsərlər dərin məzmunu, yüksək bədiiyi ilə seçilir.

Tədbirdə sənətsünaslıq elmləri doktoru, professor Ceyran Mahmudovanın "Elza İbrahimovanın həyat və yaradıcılığının əsas məqamlarının səciyyəsi", Əməkdar Mədəniyyət İşçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Şirinovanın "Elza İbrahimovanın yaradıcılığının televiziya və radio kanallarında təbliği" və digər mövzularda məruzələri dinlənilib.

Tədbirdə bəstəkarın həyat və yaradıcılığını əks etdirən videomaterial nümayiş olunub.

Sonda Azərbaycan Dövlət Triosu, Güllara Əliyeva adına "Dan ulduzu" instrumental ansamblının müşayiəti ilə bəstəkarın "Gecələr bulaq başı", "Sevgilim, tut əlimdən", "Sən yadıma düşəndə", "Mehribanım" və digər mahnıları səsləndirilib.

***

Fevralın 15-də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSOY) tərəfindən 2018-ci ilin "Qara Qarayev ili" elan olunması münasibətilə Ankara şəhərində möhtəşəm konsert olub.

Konsertdən əvvəl TÜRKSOY-un baş katibi, professor Düsen Kaseinov, Azərbaycanın Ankaradakı səfiri Xəzər İbrahim, Türkiyə Prezidentinin baş müşaviri Yalçın Topçu, Qazi Universitetinin rektoru İbrahim Uslan, UNESCO-nun "Sülh artisti", Azərbaycanın Xalq Artisti, Bəstəkarlar İttifaqının sədri, professor Firəngiz Əlizadə də bəstəkarın həyat və yaradıcılığında bəhs ediblər.

Çıxışlarda vurğulanı ki, tanınmış alim-pedaqoq və ictimai xadim, SSRİ Xalq Artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, SSRİ və Azərbaycan Dövlət mükafatları laureatı, akademik Qara Qarayev böyük əməyi və fitri istedadı sayəsində sənətin zirvələrini fəth edib.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə Qazi Universitetinin foyesində Qara Qarayevin zəngin və mənalı ömür yolunu əks etdirən kitablar sərgilənib.

Qeyd edək ki, "Qara Qarayev ili" nə aid tədbirlər çərçivəsində keçirilən konsert Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyi və TÜRKSOY-un birgə təşkilatçılığı ilə reallaşdı.

***

Fevralın 23-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABİ) iclas salonunda Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirilib.

Tədbiri ABİ-nin sədri, Xalq Artisti, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Firəngiz Əlizadə açıb. O, Xocalı faciəsi qurbanlarına həm Azərbaycan, həm də Qərbi bəstəkarlarının bir sıra əsərlərinin həsr olduğunu qeyd edərək deyib: "Təəssüf ki, həyat təkca bayramlardan ibarət deyildir. Bu gün biz bura toplaşmışıq ki, Xocalı soyqırım qurbanlarının işıqlı xatirəsini yad edək".

Sonra Cavid Hüseynov və Jalə Kərimovanın ifasında Əməkdar İncəsənət Xadimi, bəstəkar Nazim Quliyevin "Xocalı" adlı yeni operasından parçalar səslənib. Müğənniləri pianoda beynəlxalq müsabiqələr laureatı Firuzə Nəcəfli müşayiət edib.

Artistlərin çıxışları qonaqlarda güclü təəssürat oyadıb.

Görüş müzakirələrlə davam edib.

Tədbirdə mədəniyyət və incəsənət xadimləri, alimlər və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

***

Martın 7-14-də Bakıda Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, və Azərbaycan Milli Konservatoriyasının birgə təşkilatçılığı ilə "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı keçirilib. Qeyd edək ki, festivalın bədii rəhbəri Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq Artisti, UNESCO-nun "Sülh artisti", professor Firəngiz Əlizadədir.

Martın 7-də Heydər Əliyev Sarayında "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalının açılışı münasibətilə geniş konsert proqramı təqdim edilib.

Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Bəstəkarlar İttifaqı və Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərəfindən keçirilən festivala 15-dən çox ölkə qatılıb.

"Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalının ilk günü tamaşaçılara tanınmış kollektivlər - Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri (dirijor Fəxrəddin Kərimov), Azərbaycan Dövlət Xor Kapellası (bədii rəhbər Gülbacı İmanova), Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblının rəqs qrupu (baletmeyster Cəmilə

Bayramova) və Bakı Xoreografiya Akademiyasının balet truppasının (dirijor Fəxrəddin Kərimov) ifasında geniş və rəngarəng konsert proqramı təqdim olunub.

Martın 8-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı festival çərçivəsində muğam musiqisi axşamı təşkil olunub.

Gecədə tamaşaçılar gənc xanəndə Elnur Zeynalovun böyük məharətlə ifa etdiyi "Rast" muğam dəstgahını dinləyiblər.

Martın 8-də Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Bəstəkarlar İttifaqı və Azərbaycan Milli Konservatoriyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalının iştirakçıları və bu münasibətlə ölkəmizə gələn Türkiyə, Moldova, Polşa, İran, İraq, Özbəkistan, İordaniya, Misir, Suriya, Tacikistan, Qazaxıstan, Mərakeş, Gürcüstan, Hindistan, İsrail və digər dövlətlərdən olan nümayəndələr iştirakı ilə Gəncə Filarmoniyasında konsert keçirilib.

Tədbiri açan Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə bütün ana və bacıları təbrik edib, onlara işlərində uğurlar arzulayıb.

Vurğulanı ki, "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı çərçivəsində Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasında təşkil olunan konsertin xoş bir gündə keçirilməsi də, təsadüfi deyil. Çünki, tarixən qədim sərçin, o cümlədən Azərbaycanın böyük elm-mədəniyyət və incəsənət mərkəzi olan Gəncə, həm də çoxsaylı ədiblərin, musiqiçilərin, xanəndə və sazəndələrin şöhrət tapdığı bir şəhər olub. Sonra şəhərin ictimai-siyasi həyatında fərqlənən qadınlara fəxri fərman və qiymətli hədiyyələr təqdim olunub.

Tədbir Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyası kollektivinin ifasında konsert proqramı ilə davam edib. Konsertdə Azərbaycan bəstəkarları Müslüm Məqomayev, Tofiq Quliyev, Cahangir Cahangirov, Rauf Hacıyev, Ələkbər Tağıyev, Emin Sabitoğlu, Oktay Kazımi, Fərhad Bədəlbəyli, Siyavuş Kərimi, Vaqif Gərayzadə kimi görkəmli bəstəkarların əsərləri, eləcə də xalq mahnıları və təsniflər səsləndirilib.

Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının Xalq Çalğı Orkestri, Göygöl mahnı və rəqs ansamblı və "Xəmsə" ansamblı tərəfindən səsləndirilən musiqi əsərlərini Xalq Artistləri Samir Cəfərov və Şahnaz Həşimova, Əməkdar artist Mehparə Cəfərova, eləcə də bir çox yerli müsabiqələrin qalibləri olmuş gənc müğənnilər ifa ediblər.

Martın 9-da "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı çərçivəsində Marionet Teatrında da bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun" muğam operasının marionet tamaşası nümayiş olunub. Tamaşanın nümayişindən əvvəl çıxış edən teatrın bədii rəhbəri Tərhan Qorçu bildirib ki, Məhəmməd Füzulinin eyniadlı poeması əsasında hazırlanan operanın marionet tamaşası 14 pərdədən ibarətdir.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru və rəssamı Tərhan Qorçu, musiqi aranjemançısı Salman Qəmbərov, kukla ustası Tengiz Xalvaşi, işıq işləri üzrə rəssam Azər Muxtarov, səhnə qurğularının müəllifi İlkin Mirzəyevdir.

Səhnə əsəri iştirakçılar tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Martın 9-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı çərçivəsində növbəti muğam axşamı keçirilib.

Gecədə xanəndə Qoçaq Əsgərovun ifasında "Şur" muğamı səsləndirilib.

Martın 10-da "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı festival çərçivəsində Azərbaycan Milli Konservatoriyasında "Qarabağ" muğam qrupunun konserti olub.

Gecədə Xalq Artisti Mənsum İbrahimov, Əməkdar Artist Təyyar Bayramov, xanəndələr Ayten Məhərrəmov və Arzu Əliyeva çıxış ediblər. Xanəndələri Əməkdar artistlər Elçin Həşimov (tar), Elnur Əhmədov (kamança), Kamran Kərimov (nağara), eləcə də Süleyman Əliyev (balaban), İdris Hüseynov (ud), Kamran Novruzov (bas tar), Samir Əzimov (bas kamança) müşayiət edib.

Martın 10-da "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində görkəmli bəstəkar Qara Qarayevin "Yeddi gözəl" baleti oynanıb.

Tamaşada əsas partiyaları Azərbaycanın Əməkdar Artisti Nigar İbrahimova (Gözəllər gözəli), habelə Anar Mikayılov (Bəhrəm şah), Samirə Məmmədova (Hind gözəli), Elmira Süleymanova (Slavyan gözəli), Faiya Bolqarova (Xarəzm gözəli), Leyla Nərimanidze (Çin gözəli), Cəmilə Kərimova (Bizans gözəli), Ayan Eyvazova (Məğrib gözəli) ifa ediblər.

Tamaşaya Azərbaycanın Xalq Artisti, professor Cavanşir Cəfərov dirijorluq edib.

Martın 10-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı çərçivəsində növbəti konsert proqramı təqdim edilib.

Konsertdə tanınmış xanəndə, Əməkdar Artist Babək Niftəliyevin ifasında "Segah" muğamı səsləndirilib.

Muğam axşamında xanəndəni tərda Ayaz İmranov, kamançada Elnur Mikayılov, balabanda Rafael Əsgərov, nağarada Ramin Abdullayev və kanonda Humay Abbas müşayiət edib. Konsert çərçivəsində bir-birindən parlaq xalq mahnıları və təsniflər də ifa olunub.

Martın 10-da Azərbaycan Milli Konservatoriyasında V Beynəlxalq muğam müsabiqəsinin açılışı olub. "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam Festivalı çərçivəsində keçirilən müsabiqədə Azərbaycan, Türkiyə, Moldova, İran, İraq, Özbəkistan, İordaniya, Misir, Suriya, Tacikistan, Qazaxıstan, Mərakeş və İsraildən olan musiqiçilər iştirak ediblər.

Açılış mərasimində konservatoriyanın rektoru, Xalq Artisti, professor Siyavuş Kərimi çıxış edərək muğamın qorunması və təbliğində festivalın müstəsna rolunu qeyd edib. Bildirib ki, "Muğam aləmi" V Beynəlxalq Muğam

Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının bəstəkarlıq fakültəsində olan M.Cəfərovun bir sənətkar kimi yetişməsinə görkəmli bəstəkarlar İsmayıl Hacıbəyov, Aqşin Əlizadə və Fərəc Qarayev in əhəmiyyətli rolu olub. O, Nazim Hikmətin sözlərinə yazdığı "Həsərət" və "Vida" romanslarını İsmayıl Hacıbəyovun xatirəsinə həsr edib.

Qeyd edib ki, müxtəlif musiqi janrlarında qələmini sinayıb, özünəməxsus fərdi üslubu, milli koloriti ilə seçilən əsərlər yaradan bəstəkarın yaradıcılığında vokal, kamera-instrumental və xor əsərləri üstünlük təşkil edir. O, piano üçün "Naxışlar" məcmuəsinin, iki piano üçün "Musiqi", violon və piano üçün "Sonata-poema", Nazim Hikmətin sözlərinə vokal silsilənin, solistlər, xor və simfonik orkestr üçün "Yuxulama, oğuz eli", "Vətən dedim", "Cavad xan" kənatlarının, kamera orkestri üçün pyeslərin, mahnı və romansların müəllifidir. Onun əsərləri beynəlxalq festivallarda uğurla ifa olunur və musiqi ictimaiyyəti tərəfindən maraqla qarşılanır.

Hazırda pedaqoji fəaliyyətini Qəmbər Hüseynli adına Gəncə Musiqi Kollecinə davam etdirən M.Cəfərov gənc musiqiçilər nəslinin yetişməsinə var qüvvəsi ilə çalışır.

Sonra tədbir konsert proqramı ilə davam edib. Konsertdə Şəhla Ələkbərovanın bədii rəhbərliyi ilə Azərbaycan Televiziyası və Radiosunun Cahangir Cahangirov adına Xorunun ifasında bəstəkarın kamera, vokal və xor əsərləri ifa olunub. Gənc vokalçılar Fidan Məmmədzadə və Fəxri Kazım Nicat "Vida" (söz. Nazim Hikmət), "Həsərət" (söz. Nazim Hikmət) və başqa romansları səsləndirilib.

Konsert proqramında yubileyin ifası tədbirə xoş ovqat bəxş edib.

***

Aprelin 17-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında tanınmış bəstəkar Rəna Qədimovanın 60 illik yubileyinə həsr olunmuş müəllif konserti təqdim olunub.

Tədbirdə İttifaqın sədri, Xalq Artisti, professor Firəngiz Əlizadə çıxış edərək bəstəkarın ömür yoluna nəzər salıb, musiqi tariximizə verdiyi töhfələrdən danışib. Bildirib ki, Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında bəstəkarlıq ixtisası üzrə təhsil alan Rəna Qədimovanın yaradıcılığı zəngindir. Müxtəlif musiqi janrlarında qələmini sinayan, özünəməxsus fərdi üslubu, milli koloriti ilə seçilən əsərlər yaradan bəstəkarın yaradıcılığında vokal, kamera-instrumental əsərləri üstünlük təşkil edir. Son illər bəstəkarın xor və orkestr üçün yazdığı "San gəlin" balladası musiqisevərlər tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb. Onun yaradıcılığında uşaqlara həsr etdiyi əsərlər əsas yer tutur.

Tədbirdə Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar İncəsənət Xadimi Zəmfira Qafarovanın bəstəkarın yaradıcılığı haqqında məruzəsi dinlənilib. O, bəstəkarın yaradıcılığı, fərdi üslubunun özünəməxsusluğu barədə tədbir iştirakçılarına geniş məlumat verib.

Sonra tədbir konsert proqramı ilə davam edib. Konsertdə piano üçün "2 Prelüd: e-moll; "Qara qafiyə", faqot və piano üçün "Dialog", piano üçün ikili Fuqa-"Vida", "Bilmirəm" vokal silsiləsi: "Bilmirəm", "Nöqtələr" və digər əsərlər səsləndirilib.

Hollandiya mətbuatı Firəngiz Əlizadəni Rixard Vaqnerlə müqayisə etdi

Hər il "Royal Concertgebouw Orchestra" (Niderland Kral Orkestr) əvvəlki ilin daha uğurlu premyeralarının səsyazısı olan kompakt-disklərin işıq üzə gəlməsinə təşəbbüs göstərir.

2018-ci ildə disklərin bu nüfuzlu seriyasına Xalq Artisti, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, UNESCO-nun Sülh artisti, professor Firəngiz Əlizadənin "NASIMI Passion" əsəri daxil edilib. Xatırladaq ki, bu əsər keçən ilin aprelinə Amsterdamın məşhur "Concertgebouw" konsert salonunda iki dəfə səslənib. Kompakt-diska yazılmış "HORIZON 8" holland etiketindəki mətnin müəllifi, tanınmış musiqi tənqidçisi Floris Don Berlinde və Cenevrədə keçirilmiş təqdimat mərasimlərində qeyd edib ki, "Firəngiz Əlizadənin çox gözəl əsəri "NASIMI Passion" tək bəstəkarın deyil, həmçinin "Concertgebouw" nun repertuar siyasətinin böyük nailiyyətidir. Biz ilk dəfə İslam dünyası təmsilçisinin Qərb və Şərqi musiqi ənənələrinin taması ideyasını təcəssüm etdirən, mənaca və ifadə şəklinə görə əzəmətli yeni əsərinin nümunəvi çıxışının şahidi olduq".

"De Volkskrant" qəzeti F.Əlizadənin yeni əsərinin premyerasından sövqlə bəhs edib. Albmada məqalədən sitata yer verilir: "Firəngiz Əlizadə musiqisinin təsir gücü, mənə təzi və özünəməxsus intonasiyası ilk notdan dinləyiciləri valeh edir. Bu əsərin müəllifinin Şərqi və müsəlman ölkəsi olan Azərbaycanın qadın bəstəkar olması xüsusilə heyratamizdir".

Resenziyada qeyd edilir ki, Firəngiz Əlizadənin musiqisi təsir gücünə görə Rixard Vaqnerlə müqayisə oluna bilər. Həmçinin əsərin dirijor Martin Brabbinsin rəhbərliyi altında simfonik orkestr, xor (rəhbər Klaus Ştok), Əvəz Abdulla (bariton) tərəfindən mükəmməl ifası da diqqətə çatdırılır.

Sonda Floris Don yazır: "Firəngiz Əlizadə tək unikal bəstəkarlıq dəst-xəttinə malik deyil, onun bu gün dünyaya söyləyəcəyi də var".

Əlavə edək ki, qoşma albomda İmadəddin Nəsiminin orijinal mətnləri, habelə onların holland, ingilis və alman dillərinə tərcümələri yer alıb. Mütəxəssislər əmindirlər ki, F.Əlizadənin musiqisindən ibarət yeni kompakt-disk müasir klassik musiqisevərlərin kolleksiyasının bəzəyi olacaq.

Silviya Metsqer (Berlin)

*Hazırladı: İltifat HACIXANOĞLU
Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının
mətbuat katibi*

BCR

